Alphen aan den Rijn

Leden van de Gemeenteraad van de
gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
4032121

Datum
6 november 2026

Onderwerp
Participatieverordening gemeente Alphen aan den Rijn 2027

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de totstandkoming van de Participatieverordening gemeente Alphen aan den Rijn 2027 en bieden wij deze ter besluitvorming aan uw raad aan. De verordening vervangt de huidige Inspraakverordening 2016 en voorziet in een eigentijds kader voor participatie, inspraak, burgerinitiatieven en het uitdaagrecht.

De samenleving verwacht steeds vaker betrokken te worden bij de ontwikkeling van beleid, plannen en projecten. Daarnaast maken de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit en de Wet versterking participatie op decentraal niveau het noodzakelijk een nieuwe participatieverordening vast te stellen waarin onder meer het uitdaagrecht is geregeld. De huidige inspraakverordening biedt hiervoor onvoldoende houvast. Met de nieuwe participatieverordening wordt een integraal kader vastgesteld dat beter aansluit bij de huidige praktijk en landelijke wet- en regelgeving. Het is een technische wijziging die voortkomt uit de wet Versterking participatie op lokaal niveau, ingegaan 1-1-2025. De verordening sluit ook aan bij het door uw raad vastgestelde participatiebeleid uit 2021, waarin de kaderstellende, vertegenwoordigende en controlerende rol van de raad bij participatie zijn omschreven. Deze rollen zijn onverkort van toepassing op de toepassing van het uitdaagrecht.

De verordening heeft als doel de kwaliteit van de lokale democratie te versterken, de samenwerking tussen gemeente en samenleving te verbeteren en duidelijkheid te bieden over rollen, verantwoordelijkheden en processen bij participatie. Daarnaast stimuleert de verordening initiatieven vanuit inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Nieuw in de verordening is dat voorafgaand aan een participatietraject een participatieplan wordt opgesteld. Hierin wordt onder meer vastgelegd welke belanghebbenden worden betrokken, welke invloed deelnemers hebben en welke participatievorm wordt toegepast. Ook wordt na afloop van een traject een participatieverslag opgesteld waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe de opgehaalde inbreng is verwerkt in de besluitvorming.

Daarnaast wordt met deze verordening het uitdaagrecht geregeld. Hierdoor krijgen inwoners en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid om onder voorwaarden gemeentelijke taken over te nemen wanneer zij deze beter, slimmer of goedkoper denken te kunnen uitvoeren. Ook wordt expliciet ruimte geboden aan burgerinitiatieven.

Het college is van mening dat de verordening bijdraagt aan meer transparantie over participatieprocessen, betere betrokkenheid van inwoners en een versterking van de lokale democratie en komt later bij de raad terug met gesprek over participatie volgens voornemens coalitieakkoord. Tegelijkertijd blijft het gemeentebestuur verantwoordelijk voor de uiteindelijke belangenafweging en besluitvorming.

Wij stellen uw raad daarom voor de Participatieverordening gemeente Alphen aan den Rijn 2027 vast te stellen en de Inspraakverordening gemeente Alphen aan den Rijn 2016 in te trekken met ingang van de inwerkingtreding van de nieuwe verordening.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,	de burgemeester,
	
F. (Flora) van den Berg	F.D. (Erik) van Heijningen